

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علوم تجربی

اوّل دبستان

١٣٩١

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف؛ دفتر برنامه‌ریزی و تأثیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: علوم تجربی اول دبستان - ۴

مدیر تولید بسته‌ی آموزشی علوم تجربی: محمود امانی طهرانی
مؤلفان: حسین‌الوندی، محمود امانی طهرانی، مریم انصاری، احمد حسینی، عزت السادات حسینی،
دوسست محمد سعیی، حسن طاهری، عبدالهادی عمرانی، بتول فرنوش، زهرا مهربان، علاء نوری و زهرا نیکنام

ویراستار: بهروز راستانی
مشاور وازگان پایه: دکتر شهرین نعمت‌زاده

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی
مدیر امور فنی و چاپ: سید‌احمد حسینی

مددیر هنری: مجید ذاکری یونسی
طراح گرافیک و صفحه‌آرا: پریسا شندسی

عکاسان: هاتف همایی، طبیه رحیمی، مجید ذاکری یونسی، ابوالفضل نسایی، محمد گلچین، داوود کهن‌ترابی، رضا گلچین‌کوهی و حمید رضا همتی

تصویرگران: سحر عجمی، مهدیه صفائی‌نی، لیدا معتمد، میترا چرخیان و مجید ذاکری یونسی

طراح جلد: مجید ذاکری یونسی

حروفچین: فاطمه باقری مهر

صحح: حسین چراغی

امور فنی‌رایانه‌ای: پیمان حبیب‌پور و حمید ثابت‌کلاچاهی

ناشر: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی – ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۱۶۱۳۲۸۸۸، دورنگار: ۰۹۶۶۰۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978-964-05-1989-9

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۹۸۹-۹

امید من به شما دبستانی هاست.

امام خمینی

سخنی با همکاران ارجمند

- درس علوم، درسی است که به آسانی می‌تواند بین چهار عرصه‌ی یادگیری یعنی خود، خلقت، خلق و خالق متعال ارتباطی منسجم، منطقی و معنادار به وجود آورد.
- کلاس علوم، فضایی است شاد و پر جنب و جوش که مشاهده، تجربه، آزمایش، گفت و گو، تفکر، اظهارنظر و همکاری گروهی در آن جریان دارد. نباید آن را به محلی برای ساكت نشستن و شنیدن تبدیل کرد.
- کتاب علوم، منبعی است برای معرفی فعالیت‌های یادگیری و آن‌چه در عمل باید انجام شود. نباید آن را به منبعی برای تصویر خوانی تبدیل کرد.
- معلم علوم، هم تصمیم‌گیرنده درباره فرآیند یادگیری (طراح آموزشی) است و هم راهنمای یادگیری دانش آموزشی
- پیش از تدریس هر درس، همیشه به منابع یادگیری همچون کتاب راهنمای معلم و دیگر رسانه‌های آموزشی معلمان مانند فیلم و نرم‌افزار مراجعه نمایید. یادگیری از همکاران نیز یک منبع یادگیری مفید به شمار می‌آید.
- هر درس علوم، پیرامون یک زمینه‌ی یادگیری شکل می‌گیرد و فرصتی را فراهم می‌کند که دانش آموزان «شایستگی یادگرفتن» را کسب کنند. این فرصت‌های یادگیری را تبدیل به پرسش و پاسخ‌های حافظه‌مدار نسازید.
- به هدف(های) اصلی هر درس توجه داشته باشید. کاری کنید که دانش آموزان در موقعیت یادگیری مناسب قرار بگیرند و به توانمندی‌ها و شایستگی‌هایی که در کتاب راهنمای معلم درباره‌ی درس ذکر شده، دست یابند.

● در تدریس علوم، به جز کتاب درسی، تا حدامکان از مواد آموزشی دیگر مانند فیلم، نرمافزار آموزشی و کتاب کار بهره بگیرید. در هر درس فیلم‌های آماده شده برای یک مفهوم خاص با نشانگر **فیلم** و فیلم کامل درس با نشانگر فندق در پایان درس مشخص شده است.

● اگرنمایش فیلم‌های علوم در کلاس امکان‌پذیر نیست، درفضای دیگری از مدرسه این امکان را به وجود آورید که بچه‌ها بتوانند فیلم‌های تهیه شده برای هر درس را ببینند و به عنوان یک منع یادگیری درباره‌ی آن با هم گفت و گو کنند و از آن بیاموزند.

● در فعالیت‌های علوم، سه نوع کار را بگنجانید: فعالیت فردی، فعالیت گروهی و فعالیت کلاسی (دسته جمعی) محیط یادگیری علوم را متنوع کنید. گاهی کلاس را به بیرون ببرید و گاهی بیرون را به کلاس بیاورید! ● در ارزشیابی علوم زمان خاصی وجود ندارد. تمامی لحظه‌های کلاس علوم، زمان مناسبی برای مشاهده‌ی رفتار و عملکرد دانش‌آموز و سوق دادن او به سمت یادگیری بهتر است. این پیام اصلی رویکرد «ارزشیابی در خدمت یادگیری» است.

● مدیران و آموزگاران در اجرای طرح جدید آموزش علوم با همدلی، همکاری و پشتیبانی از یکدیگر می‌توانند فضایی سازنده و پیش‌برنده را در مدرسه به وجود آورند و زمینه‌ساز حل بسیاری از مشکلات موجود باشند.

سخنی با والدین گرامی

- علوم در همه جا: درس علوم تنها در مدرسه و کلاس درس اجرا نمی‌شود. بلکه تمامی عرصه‌های زندگی محل یادگیری علوم است و شما می‌توانید معلم علوم فرزند خود باشید و همه جا را به کلاس علوم تبدیل کنید.
- کمک آری، جایگزینی نه: فرزندان خود را در انجام فعالیت‌ها یاری کنید اما جایگزین آن‌ها نشوید.
- پشتیبانی از مدرسه: همیشه مدرسه را در تهیه وسایل مورد نیاز انجام فعالیت‌ها پشتیبانی نمایید.
- توجه به پرسش‌ها: کنجدکاوی و پرسشگری را در فرزند خود تقویت کنید و پرسش‌های او را مورد توجه قرار دهید.
- بپرسید: با فرزند خود درباره آن‌چه در کلاس علوم اتفاق می‌افتد گفت و گو کنید. بپرسید چه کار کردی؟ چه پرسیدی؟ چه یاد گرفتی؟
- وسایل خانگی: هنگام کار با وسایل خانگی و لوازم منزل، اصول علمی آن‌ها را به کودک آموزش دهید.
- تمرین یادگیری: هر رسانه‌ی عمومی (صدا و سیما، مجلات، کتاب‌ها و ...) می‌تواند یک منبع یادگیری باشد. شما این امکان را به واقعیت تبدیل کنید.
- لذت یادگیری: بسیاری از آزمایش‌ها در خانه قابل انجام هستند. لذت یادگیری همراه با فرزند خود را هرگز از دست ندهید. کتاب خوانی نیز یک فعالیت علمی به شمار می‌آید.

- توجه به جای تشویق: به جای تشویق فرزند خود و دادن جایزه، سعی کنید با توجه نشان دادن به کار او، در او احسان رضایتمندی و تأیید به وجود آورید.
- همکاری با گروه: فرزند خود را به همکاری با دیگر دانشآموزان در مدرسه ترغیب کنید. او باید طعم موفقیت را در گروه بچشد.
- علوم و مشاغل: درباره شغل‌های مختلفی که در جامعه وجود دارد و ارتباط هر شغل با علم و فناوری با فرزند خود گفت و گو کنید.
- نگاه عمیق به یادگیری: کتاب درسی را به منبعی برای پرسش و پاسخ‌های حفظی تبدیل نکنید.
- اینمنی، قبل از هر چیز: نکات اینمنی، بهداشتی و پیش‌گیری را مستقیماً و با جدیت به فرزند خود آموزش دهید.
- خواندن کلید یادگیری: ایجاد توانمندی «خواندن همراه با درک و فهم متن‌های اطلاعاتی و ادبی» یک هدف آموزشی بسیار مهم است و در یادگیری مادام‌العمر نقش بسیار مهمی دارد. این کار از طریق خواندن کتاب همراه با دادن فرصت تأمل، دریافت و تفکر درباره مطالب آن، تقویت می‌شود.
- اوّلین کتابخانه علمی من: حتی با کمترین امکانات (یک جعبه کفش و یک کتاب علمی) می‌توانید اوّلین کتابخانه‌ی علمی فرزند خود را به وجود آورید.

۱۲

سلام، به من نگاه کن!

۱۸

سلام باش، شاداب بیش

۲۶

رنیای جانوران

۳۲

رنیای گیاهان

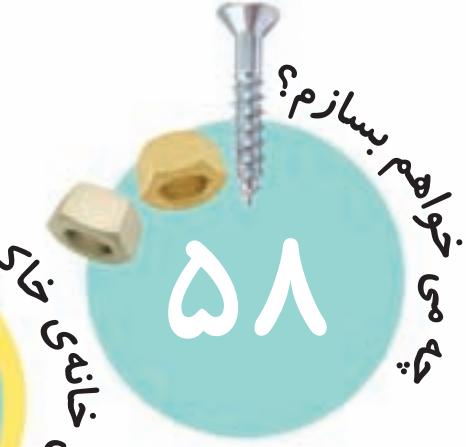
۴۲

زمین خانه‌ی پرآرد و

۵۰

زمین خانه‌ی سنگی ما

از خانه تا مدرسه

۸.

از خانه تا مدرسه

۹۲

از گذشته تا آینده

۱۰۰

بین جانه‌ی خانی ما

۶.

چه هی خواهم بسازم؟

۵۸

زنگ علوم

۱

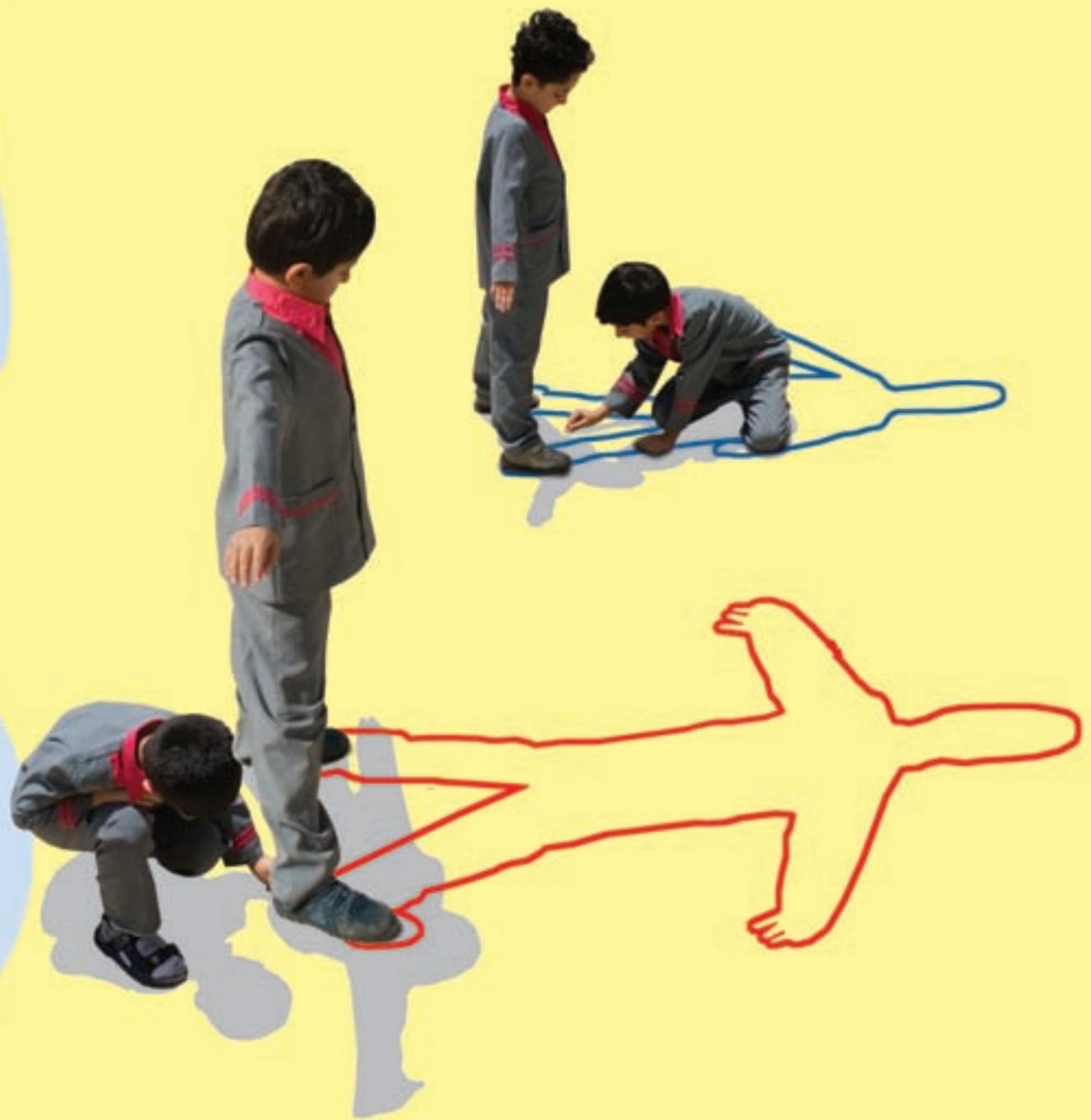
بچه‌ها برویم حیاط!

«نقاشی سایه‌ها»

بازی هم فرصتی برای یادگیری است افراد را غنیمت شماریم.

دو ساعت بعد

سجاد هر کسی آن چیزی است که خودش به دست می آورد. چنان سعادی همیشه همراه اوست.

دست‌ها شسته!

حالا که با دقّت نگاه کردید... نوش جان کنید!

وقتی بچه‌ها با کنجکاوی و دقّت به بُرشی از گوجه‌فرنگی در دستان خود نگاه می‌کنند، در واقع کتاب درسی در دستان آن‌ها است!

زیر آب یا روی آب؟!

فندق
در کلاس
علوم چه
کارهایی
انجام
می دهد؟

اگر با کنجکاوی و علاقه به دنبال یافتن جواب سؤال‌های خود باشیم، حتماً چیزهای تازه پیدا می‌کنیم.

۲

سلام، به من نگاه کن!

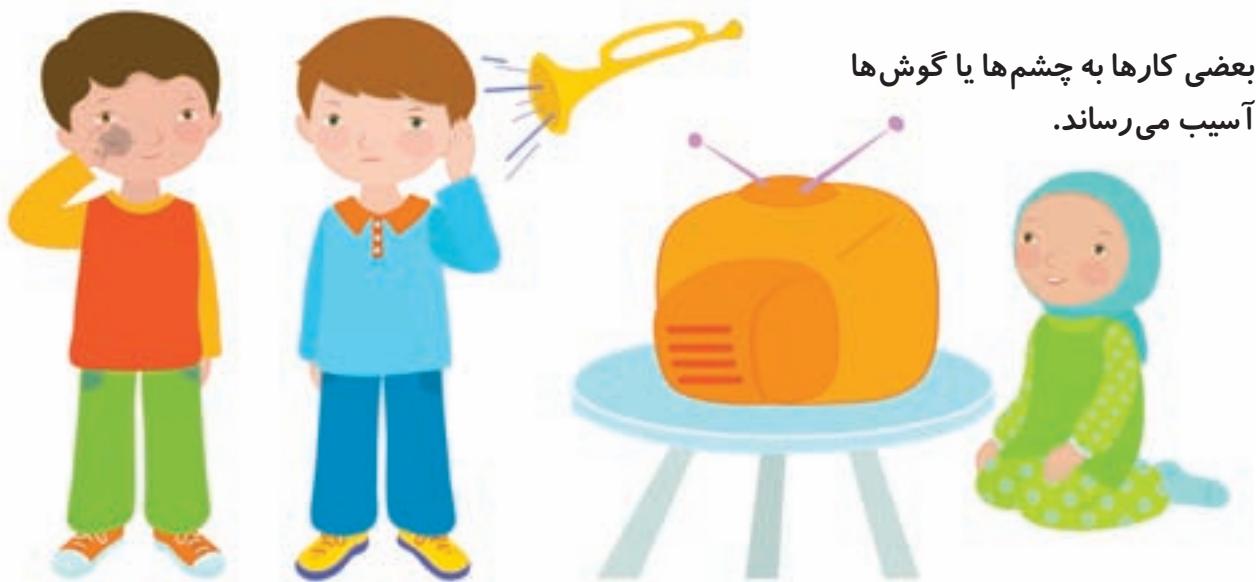

اگر در این محل بودید چه چیزهایی می‌دیدید؟ چه صداهایی می‌شنیدید؟ چه بوهایی حس می‌کردید؟

افراد نایينا چیزها را چگونه می‌شناسند؟
افراد ناشنوا چه طور؟

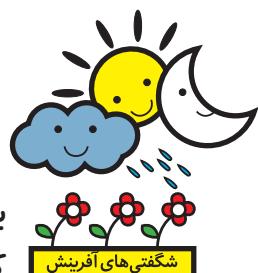
ایستگاه فکر

بعضی کارها به چشمها یا گوشها آسیب می‌رساند.

فیلم

بویایی و شنوایی بعضی حیوانات بسیار قوی است. از والدین خود در این باره سؤال کنید و در کلاس به دوستانتان گزارش دهید.

شگفتی‌های آفرینش

بینایی و شنوایی بیشترین سهم را در شناخت ما از جهان اطراف دارد.

چشم‌ها بسته!

دانش‌آموزان با چشم بسته خوردنی‌های مختلف را شناسایی می‌کنند.

همان‌طور که به کمک چشم و گوش خود می‌توانیم چیزها را بشناسیم، به کمک پوست، بینی و زبان هم می‌توانیم آن‌ها را بشناسیم.

در چه شغل‌هایی خوب دیدن یا خوب شنیدن خیلی مهم است؟
لمس کردن، چشیدن و بو کردن در چه شغل‌هایی اهمیّت دارند؟

حوالّ ما نعمت‌های خداوند هستند، مواظب نعمت‌های خداوند باشیم.

من را خوب نگاه کن!

درباره‌ی شکل‌های این صفحه و جزئیات آن‌ها با هم گفت و گو کنید.

به کمک حواسمن می‌توانیم چیزها و محیط اطرافمان را بشناسیم.
با دیدن این شکل‌ها دوست دارید درباره‌ی چه چیزهایی بیشتر
بدانید؟ چه سؤال‌هایی برایتان مطرح شده است؟

فندق از
چه راهی
سیب را
می‌شناسد؟

پرسشگر بودن اساس یادگیری است. پرسش‌هایی که کودکان را مهم بشمارید و این ویژگی آن‌ها را تشویق کنید.

۳

سالم باش، شاداب باش

ورزش و بازی ما را سالم و شاداب می‌کند.

گروه ورزش و بازی با نشان دادن تصاویر و لوازم ورزشی، بعضی ورزش‌ها را به کلاس معرفی می‌کنند.

هر کس، ورزش مورد علاقه خود را بدون کلام و با حرکت نشان دهد.
دانش آموزان در گروه خود پس از مشورت، نام ورزش مورد نظر او را بگویند.
درباره فایده های نرمتش از معلم خود بپرسید.

گاهی با بچه ها ورزش و بازی کنید.

رعايت بهداشت فردی به سلامت ما کمک می کند.

گروه بهداشت درباره‌ی تمیزی و سلامتی تحقیق کرده‌اند.

هر کس درست مسوак زدن را از گروه بهداشت یاد بگیرد و انجام دهد. **فیلم**

چگونگی درست استفاده کردن از آب خوری دبستان را از معلم خود یاد بگیرید.

هشدار

با اجرای بعضی برنامه‌ها دانش آموزان را در مدرسه و خانه به استفاده از لوازم شخصی خود عادت دهیم.

تمیزی مدرسه به شادابی ما کمک می کند.

گروه نگهبان تمیزی مدرسه، بعضی از راههای تمیز نگه داشتن مدرسه را به شما نشان می دهند.

با دوستان خود درباره‌ی راههای تمیز نگه داشتن مدرسه، خانه و شهر گفت و گو کنید.

برای پاکیزه ماندن مدرسه و خانه به دانش آموزان مسئولیت بدهید.

خوردن غذاهای متنوع ما را سالم و قوی می‌کند.

گروه تغذیه درباره‌ی چهار گروه غذایی صحبت می‌کنند.
شما در گروه گفت و گو کنید که در هر وعده چه
غذاهایی بخوریم تا سالم و قوی شویم؟

آیا می‌دانی مهم‌ترین وعده غذایی
کدام است؟ چرا؟

آداب و مهارت‌های زندگی

نوشیدن آب یکی از لذت‌بخش‌ترین کارها است.
درباره‌ی آداب نوشیدن آب در کشور عزیز ما ایران از بزرگ‌ترها بپرسید.

طبقه‌بندی کنید

بچه‌ها انواع خوراکی‌های میان‌وعده را به کلاس
می‌آورند و در دو دسته‌ی مفید و غیرمفید قرار
می‌دهند.

به بچه‌ها لذت هدیه دادن خوراکی به دوست خود را، همراه با رعایت بهداشت بیاموزیم.

گاهی برای سالم ماندن باید به پزشک مراجعه کنیم.

گروه مراقبت، برخی راه‌های پیشگیری از بیماری را نشان می‌دهند.

درباره‌ی این راه‌ها در گروه خود گفت و گو کنید.

درباره‌ی نعمت سلامتی با بچه‌ها گفت و گو کنید.

رعايت موادر ايمني به سلامت ما کمک می کند.

گروه ايمني درباره‌ي خطرهای دویدن در راهرو، افتادن از بلندی، عبور از خیابان و بد نشستن به بچه‌های کلاس آموزش می‌دهند.

در خانه، مدرسه و شهر شما چه موادر ايمني و پيشگيري باید رعايت شود؟

دراختيارشما

جمع آوري اطلاعات

چه سازمان‌هایی در هنگام خطر به کمک شما می‌آیند؟

نکات مربوط به ايمني و پيشگيري و رعايت قوانين باید مستقیماً به طور کاربردی و مؤثر به کودکان آموخته شود.

خواب و استراحت درست و به موقع به سلامت ما کمک می‌کند.

گروه خواب و استراحت درباره‌ی زمان خواب، کارهایی که قبل از خواب باید انجام دهید و عادت‌های درست خوابیدن، اطّلاعاتی جمع‌آوری کرده‌اند.

ایستگاه فکر

در یک برنامه‌ی درست زندگی، زمان خواب خیلی مهم است. چرا؟

فندق در
جستجوی
راه‌هایی برای
حفظ
سلامتی و
شادابی

فرزندانمان را به برنامه‌ریزی عادت دهیم.

۲

دنیای جانوران

کدام‌ها زنده هستند؟

بچه‌های این کلاس، عکس‌هایی را که داشتند در دو گروه قرار می‌دهند. شما هم این کار را انجام دهید.

فاطمه و هم گروهی‌های او عکس‌های خود را به معلم می‌دهند و به جای آن عکس جانور می‌گیرند. حالا هر دانش‌آموز یک عکس جانور دارد.

به نظر شما هر کدام از این دو در کدام گروه قرار می‌گیرد؟

ایستگاه فکر

شکل و اندازه‌ی جانوران گوناگون است. فیلم

هر دانشآموز جانوری را که انتخاب کرده به دوستانش معرفی می‌کند.

شما هم این کار را انجام دهید.

کودکان به طور طبیعی به جانوران علاقه دارند. کنچکاوی این علاقه را بیشتر می‌کند. کسی که کنچکاو است، زیادتر و زودتر باد می‌گیرد.

جانوران غذا می خورند.

شما هم مثل سارا درباره‌ی غذا خوردن جانوری که انتخاب کردید، صحبت کنید.

کودکان را به دیدن فیلم‌های مستند درباره‌ی جانوران تشویق کنید. به آن‌ها فرصت دهید درباره‌ی فیلم‌ها با هم گفت و گو کنند.

جانوران حرکت می‌کنند.

دو دانشآموز با نمایش، حرکت مار را نشان می‌دهند. مریم درباره‌ی آن با دوستانش صحبت می‌کند.
زهرا شکل آن را می‌کشد.

شما چگونه حرکت جانوری را که انتخاب کردید، معرفی می‌کنید؟

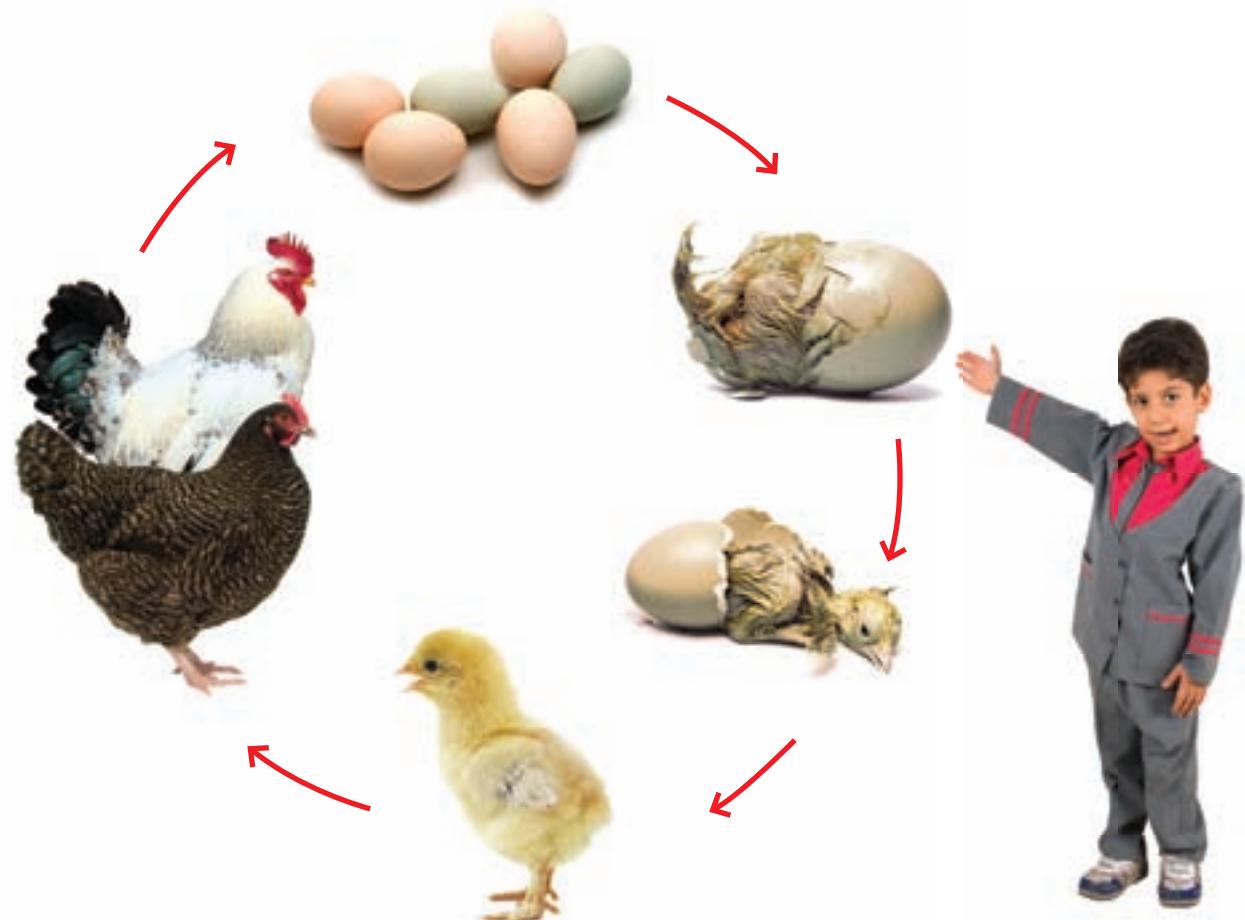

آیا این جانوران مثل هم حرکت می‌کنند؟ **فیلم**
چرا جانوران حرکت می‌کنند؟

ایستگاه فکر

جانوران رشد می‌کنند.

احمد درباره‌ی رشد جوجه، اطلاعات زیادی جمع کرده و آن‌ها را به دوستانش می‌گوید.
شما درباره‌ی رشد جانوری که انتخاب کردید، چه اطلاعاتی می‌توانید بدهید.

همراه فرزندتان رفتارهای جانوران را مشاهده کنید. مثلًاً درباره‌ی راههای مراقبت از جانوران و محیط زندگی شان گفت و گو کنید.

بعضی از جانوران برای ما مفید هستند.

فیلم

فیلم

چه شغل‌هایی می‌شناسید که به جانوران مربوط است؟

علم و زندگی

بعضی از جانوران برای ما مشکلاتی به وجود می‌آورند.

بعضی از جانوران انسان را بیمار می‌کنند.

سوسن درباره‌ی راههای دورنگه داشتن غذا از مگس‌ها با دوستانش گفت و گو می‌کند.

شما درباره‌ی یک جانور دیگر تحقیق کنید و گزارش دهید.

دستان
جديد فندق چه
كساني هستند؟

دنیا گیاهان

گیاهان گوناگون اند.

امروز کلاس علوم ما در بین گیاهان تشکیل می‌شود.
هر یک از ما یک گیاه را انتخاب می‌کند و تصویر آن را می‌کشد.

هر یک از دانش آموزان چند نمونه از برگ هایی
را که روی زمین افتاده جمع می کند.
شما هم این کار را انجام بدھید.

روی زمین آشغال نریزید و مراقب خودتان
و گیاهان باشید.

اگر فرزند شما به گیاهی حساسیت دارد، معلم را آگاه کنید ولی او را از انجام فعالیت باز ندارید.

گیاهان قسمت‌های مختلفی دارند.

ساقه‌ی گیاهی که بهروز تصویر آن را کشیده با ساقه‌ی گیاهی که محمد از آن نقاشی کرده تفاوت دارد.
ساقه‌ی گیاهانی که شما و دوستانتان دیده‌اید، چگونه‌اند؟

بازی

من یک برگ را زیر کاغذ گذاشتم و با مداد شمعی روی کاغذ کشیدم. دوستم باید بگوید این شکل کدام برگ است. شما هم این بازی را انجام بدھید.

وقتی باغبان می خواست گیاه را در زمین بکارد، ریشه‌ی آن را به ما نشان داد.

ریشه‌های گیاهان گوناگون‌اند.

گل‌ها هم شکل‌ها و رنگ‌های گوناگونی دارند.

گیاهان رشد و تغییر می‌کنند.

شکوفه‌های سیب به میوه‌های سیب تبدیل می‌شوند.

[مشاهده کنید](#)

یک سیب و یک گوجه فرنگی را نصف کنید. بگویید درون آن‌ها چه می‌بینید؟

فیلم
درخت گیلاس در هر فصل
سال چه تغییراتی می‌کند؟

به فرزند خود کمک کنید دانه‌ی لوبیا بکارد و از آن مراقبت کند. مسئولیت نگهداری از گیاه را به او بسپارید.

در کشور ما ایران، گیاهان گوناگونی می‌روید. **فیلم**

در محلّی که شما زندگی می‌کنید، چه گیاهانی می‌رویند و از آن‌ها چه استفاده‌هایی می‌کنند؟

دانه‌ی لوبيا بکاريد. وقتی گیاه رویید آن را به هم‌کلاسی‌هایتان نشان بدهید و بگویید چه طور از آن مراقبت کرده‌اید؟

به فرزند خود کمک کنید درباره‌ی یکی از گیاهان محلّ زندگی خود اطّلاعاتی جمع‌آوری کند.

فایده‌های گیاهان

دانش آموزان امروز در کلاس علوم «جشن گیاهان خوراکی» دارند.

سارا و نسترن بخش‌های خوراکی گیاهان را دسته‌بندی می‌کنند. شما هم این کار را انجام بدھید.

آبرنگ بسازید.

با چیزهایی مثل زردچوبه، کلم قرمز، پوست بادنجان و چای با کمک یک بزرگ‌تر می‌توانید آبرنگ بسازید و با آن نقاشی کنید.

با جوشاندن گیاه، به فرزند خود کمک کنید آبرنگ گیاهی درست کند.

گیاهان برای ما و جانوران فایده‌های زیادی دارند. ما باید در حفظ آن‌ها بکوشیم.

اگر گیاهان نباشند، چه می‌شود؟

ایستگاه فکر

فعّالیت گروهی

مهدی و هم‌کلاسی‌هایش تصمیم گرفته‌اند کاغذهای استفاده شده‌ی خود را جمع‌آوری کنند و به مرکز بازیافت کاغذ بفرستند.
شما چه راههایی برای حفظ گیاهان می‌شناسید؟

ماجرای
گیاهی که
فندق کاشت.

زمین خانه‌ی پرآب ما

از آب چه استفاده‌هایی می‌کنیم؟

در بیش‌تر جاهای زمین آب به فراوانی پیدا می‌شود.
ما و همه‌ی جانوران و گیاهان به آب نیاز داریم.

با این مقدار آب چه کارهایی می‌توانیم انجام دهیم؟

هر دانش‌آموز فقط یک مورد بگوید.

جمع‌آوری اطلاعات

از آب چه استفاده‌های دیگری می‌کنیم؟

اگر یک روز آب لوله‌کشی قطع شود، چه مشکلاتی برای ما و بقیه‌ی مردم
به وجود می‌آید؟

ایستگاه فکر

به وسیله‌ی آب، به همه‌ی جان‌داران زندگی بخشدیدم. (قرآن کریم)

آب روی زمین به شکل‌های گوناگون و در جاهای مختلف وجود دارد.

در چه جاهای دیگری
آب وجود دارد؟

آیا در بدن ما، جانوران و گیاهان هم آب وجود دارد؟
چه جانورانی را می‌شناسید که در آب زندگی می‌کنند؟

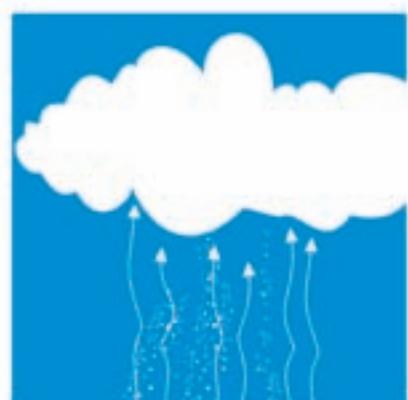

ایستگاه فکر

بچه‌ها، من یک ذره‌ی کوچک آب هستم. یک روز با دوستانم که آن‌ها هم ذره‌های کوچک آب بودند، روی گل‌برگ‌های یک گل از سرما به هم نزدیک شدیم و یک قطره را ساختیم.

خورشید از پشت کوه‌ها خودش را بالا کشید و شروع به تماشای ما کرد. ما کمی گرم شدیم. باز هم گرم‌تر و گرم‌تر. تعدادی از دوستانمان از ما جدا شدند و به هوا رفتند. بعد از مدتی من هم با تعدادی از دوستانم به هوا رفتیم؛ بالا و بالاتر. هرچه بالاتر می‌رفتیم، تعداد ما زیادتر می‌شد. آن قدر زیاد و زیاد شدیم که همگی یک ابر بزرگ را ساختیم.

باد مارا با خود برد. رفتیم و رفتیم تا به بالای کوهی رسیدیم. هوا خیلی سرد شد. باز با تعدادی از دوستانم از سرما به هم چسبیدیم و دوباره به شکل یک قطره درآمدیم. سنگین شده بودیم. دیگر نمی‌توانستیم خود را در آن بالاها نگه داریم ... به سرعت پایین آمدیم ...
بقیه‌ی این قصه را بگو.

با این که در زمین، آب فراوان است، اما چون بیشتر آب‌ها شورند باید در مصرف آب صرفه‌جویی کنیم.

چرا باید در مصرف آب صرفه‌جویی کنیم؟
چه راههایی برای صرفه‌جویی در مصرف آب می‌شناسی؟

نگهبان آب

از امروز چند نفر از شما نگهبان آب هستید. به جاهای مختلف مدرسه بروید و ببینید در چه جاهایی و چگونه ممکن است آب به هدر رود. چگونه می‌توانید از هدر رفتن آب جلوگیری کنید؟

در ایران باستان، افرادی از آب چشمehای بزرگ نگهبانی می‌کردند.

از آلودگی آب جلوگیری کنیم.

وقتی به گردش می‌روی کدام وضع را بیشتر می‌بینی؟

گفت و گو کنید

چه کسی آب‌ها را آلوده می‌کند؟

چه چیزهایی آب را آلوده می‌کند؟

چرا باید از آلودگی آب‌ها جلوگیری کرد؟

ما بچه‌ها چه کارهایی می‌توانیم انجام دهیم تا آب‌ها آلوده نشوند؟

فیلم

هر آبی آشامیدنی نیست.

از دریا، چه استفاده‌هایی می‌شود؟

گروهی از بچه‌ها در این باره گزارشی تهیّه کردند.

شما هم در کلاس همین کار را انجام دهید.

علم و زندگی

چه شغل‌هایی می‌شناسید که با آب ارتباط دارند؟
یکی از دانش‌آموزان که شغل پدرش با آب ارتباط دارد، گزارشی از شغل او تهیّه کند و برای دانش‌آموزان دیگر بگوید.

ارتباط درس با زندگی یادگیری را معنادار و لذت‌بخش می‌کند.

بازی زیر آب یا روی آب یادتان هست؟

وسایلی مانند توپ کوچک، سنگ، در فلزی شیشه‌ی مربا، در پلاستیکی شیشه‌ی مربا، پاک کن، ماسه، مداد، شانه‌ی پلاستیکی، گیره‌ی فلزی، خمیر مجسمه‌سازی و ... را یکی یکی در ظرف آب بیاندازید.

همه‌ی وسیله‌ها را به دو گروه طبقه‌بندی کنید.

چگونه این طبقه‌بندی را انجام دادید؟

چگونه می‌توانید این وسیله‌ها را به سه گروه طبقه‌بندی کنید؟

در پایان این فعالیت دست‌های خود را با آب و صابون بشویید.

فندق

قسمت‌های آبی

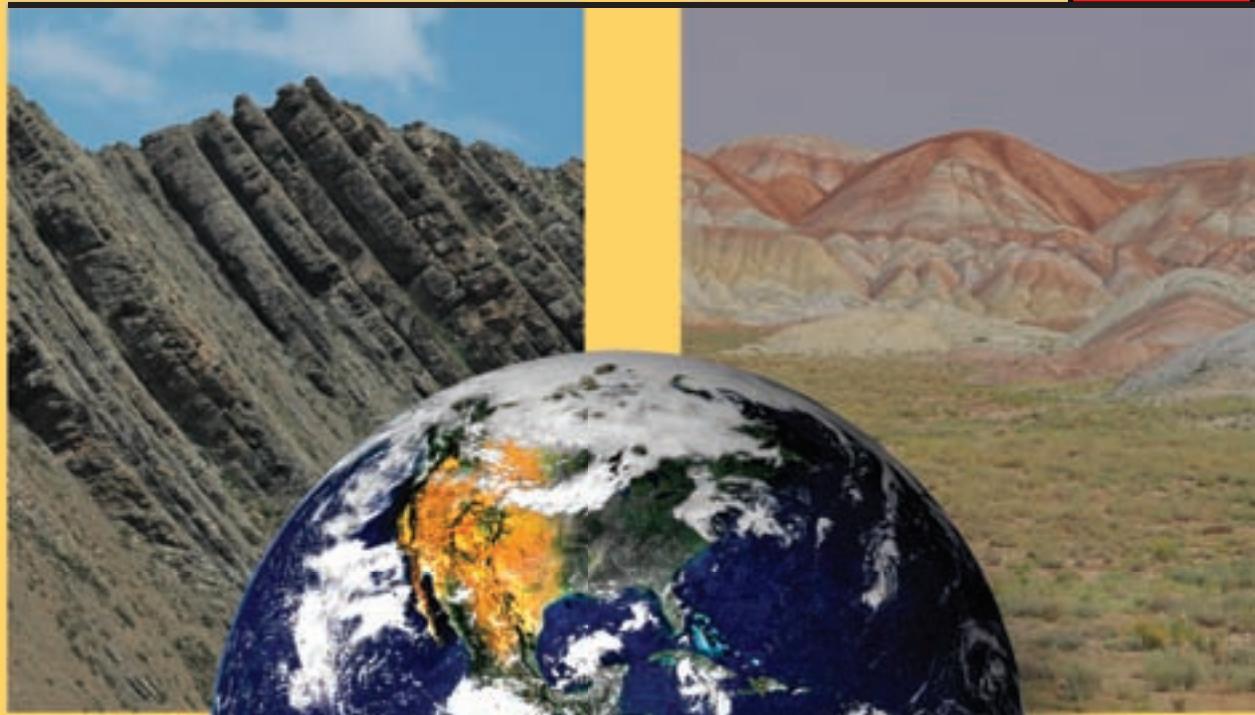
روی کره‌ی

جغرافیا را

کشف می‌کند؟

V

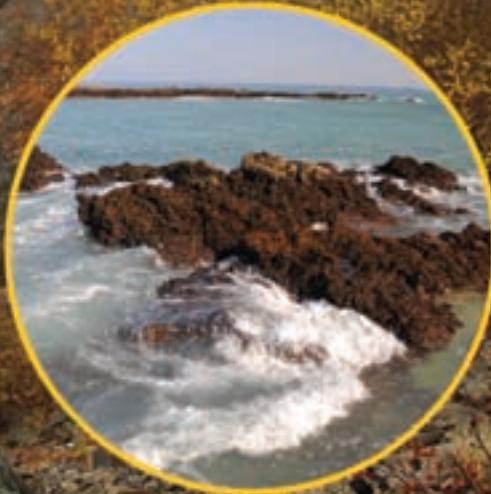
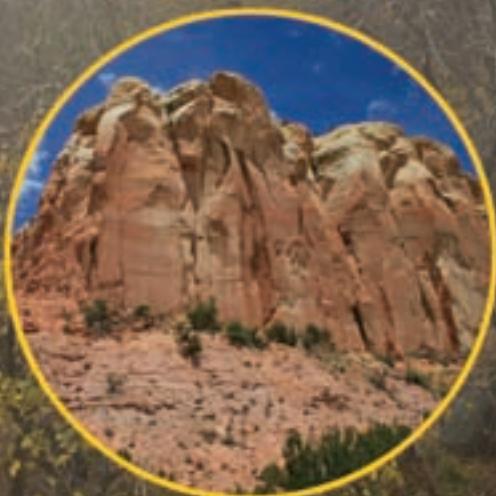
زمین خانه‌ی سنگی ما

در بیشتر جاهای زمین سنگ وجود دارد.

مشاهده کنید

شما هم به اطراف خود نگاه کنید، در چه جاهایی سنگ **فیلم** می‌بینید؟

سنگ‌ها گوناگونند.

هر دانشآموز با خود چند قطعه سنگ به کلاس می‌آورد.

مشاهده و طبقه‌بندی کنید

سنگ‌ها را بین گروه‌ها تقسیم کنید.

افراد هر گروه سنگ‌های مشابه را کنار هم قرار دهند.

با سنگ‌های گروه خود یک شکل بسازید.

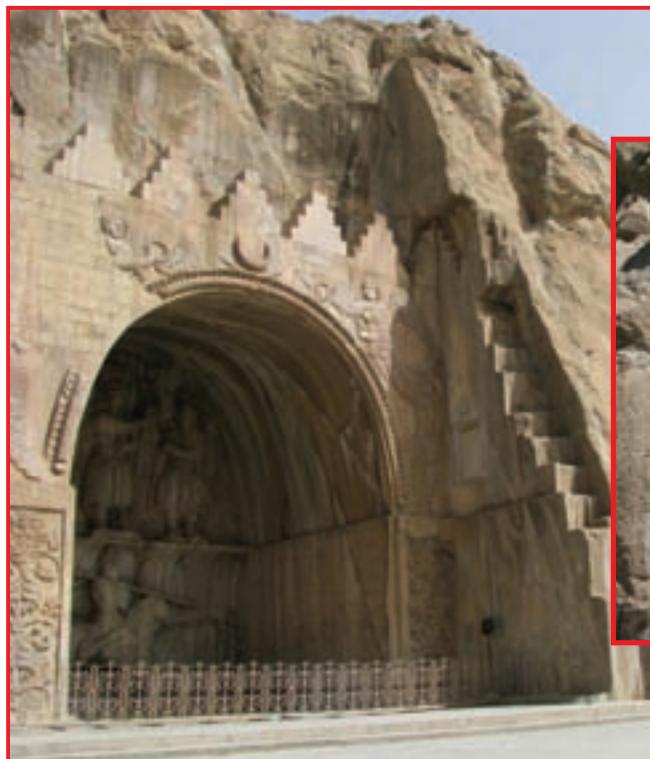
از سنگ‌ها استفاده‌های زیادی می‌شود.

امروز در راه خانه تا مدرسه اطراف خود رانگاه کنید و به خاطر بسپارید. در چه جاهایی از سنگ استفاده شده است؟ در کلاس به بقیه‌ی دانش‌آموزان گزارش دهید.

بیرون از کلاس

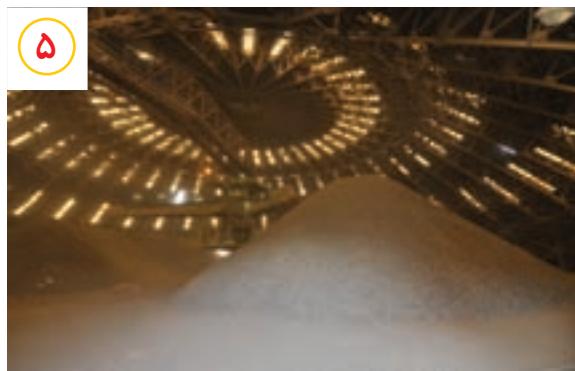

چرا این بنای بسیار قدیمی تا به حال باقی مانده است؟ **فیلم**

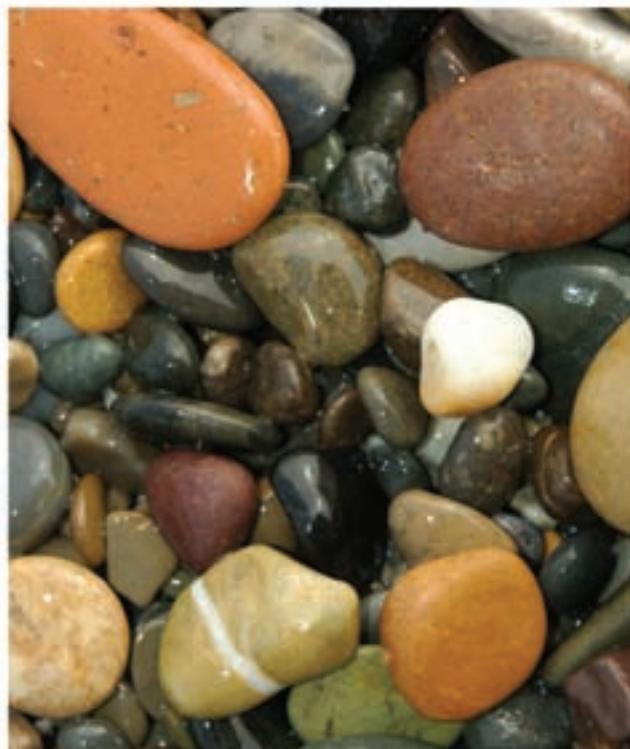

ایستگاه فکر

در بعضی کارخانه‌ها از سنگ، مواد گوناگونی درست می‌کنند.

سنگ‌های زمین، خانه‌ی ما، همیشه در حال تغییراند.
بیش‌تر سنگ‌ها به طور طبیعی تغییر می‌کنند.

گاهی انسان سنگ‌ها را تغییر می‌دهد تا از آن‌ها استفاده کند.

سنگ‌ها پس از تغییر چه می‌شوند؟

این وسیله‌ها را آماده کنید.

● چند کیسه‌ی پارچه‌ای محکم ● چند قطعه سنگ سفید ● چند قطعه سنگ سیاه ● کاغذ سفید
۲ قطعه سنگ سفید را داخل یک کیسه و ۲ قطعه سنگ سیاه را داخل کیسه دیگر و یک قطعه سنگ سیاه و یک قطعه سنگ سفید را داخل کیسه سوم بیاندازید و در آن‌ها را بیندید.
به کمک هم، سنگ‌های داخل کیسه‌ها را به هم بسایید. سپس ابتدا سنگ‌ها را از داخل کیسه خارج کنید و بعد ذرات داخل هر کیسه را روی یک برگ کاغذ بریزید و در کنار سنگ‌های مربوط به خود بگذارید. ذرات را به دقت مشاهده کنید. چه نتیجه‌ای از این آزمایش می‌گیرید؟

اگر اطراف شهر یا روستای شما محلی وجود دارد که در آن‌جا سنگ به فراوانی یافت می‌شود (مانند معدن، رودخانه، کوه، بنای سنگی قدیمی) از آن محل دیدن کنید و اطلاعاتی را از آن‌جا به دست آورید و در کلاس برای سایر دانش‌آموزان بازگو کنید.

چه می‌خواهم بسازم؟

برای خط کشی دفتر از چه چیزهایی می‌شود استفاده کرد؟
مادر برای پختن غذا از چه وسیله‌هایی استفاده می‌کند؟
از هر وسیله یا ابزار برای انجام کاری استفاده می‌شود.

۸

شما یک ابزار یا وسیله را انتخاب و آن را به دوستانتان معرفی کنید.
به نظر شما ابزارها را چگونه می‌شود دسته‌بندی کرد؟

بعضی وسیله‌ها خیلی ساده هستند اما در زندگی خیلی مهم هستند.

بعضی وسیله‌ها پیچیده‌اند.

آیا تا به حال به دندان پزشک مراجعه کرده‌اید؟

ایستگاه فکر

چی اگر چه جوری بود بهتر بود؟

ابزار یا وسیله‌ای را انتخاب کنید و درباره‌ی آن فکر کنید.

بگویید اگر چه تغییری می‌کرد، بهتر بود؟

به نظر شما چه ابزار یا وسیله‌ای هنوز اختراع نشده است؟

دست به کار شوید.

با چیزهای دورریز و چیزهای طبیعی که در اطراف شماست یک چیز جدید بسازید.

فندق

چه طور تابلو
را تعمیر
می‌کند؟

به بچه‌ها بیاموزید که برای ساختن یک وسیله به جز مواد و وسایل، به «فکر و خلاقیت» و «ذوق و هنرمندی» هم نیاز است.

۹

زمین خانه‌ی خاکی ما

یکی از ارزشمندترین ثروت‌های زمین خاک است.

غذای ما و همه‌ی جانوران دیگر به وسیله‌ی گیاهان درست می‌شود.
هرجا گیاه هست، آن جا خاک وجود دارد.

گفت و گو کنید

کدام جانوران در خاک زندگی می‌کنند؟

در چه محل‌هایی خاک وجود دارد؟

خاک‌ها متفاوت‌اند.

جمع آوری اطّلاعات

آیا خاک همه‌ی گلدان‌های خانه باید شبیه به هم باشد؟

آیا خاک همه‌ی محصولات کشاورزی باید شبیه به هم باشد؟

آزمایش کنید

آب از کدام خاک زودتر عبور می‌کند؟

وسایل لازم:

● چند لیوان یک بار مصرف ● چند نوع خاک ● مقداری آب ● چند عدد پایه

ته چندتا از لیوان‌ها را سوراخ کنید، در هر کدام تا نیمه یک نوع خاک بریزید و کمی خاک را فشار دهید.
به شکل سطح خاک داخل هر لیوان دقّت کنید.

در یک زمان به همه‌ی لیوان‌های دارای خاک به مقدار مساوی آب اضافه کنید. منتظر بمانید تا بینید از
ته کدام لیوان آب زودتر می‌چکد؟

چرا کشاورزان قبل از کاشتن دانه‌ها، زمین را شخم می‌زنند؟

ایستگاه فکر

استفاده‌های خاک

ما از خاک در زندگی استفاده‌ی زیادی می‌کنیم.

در خانه‌ی شما، خیلی از چیزها که فکرش را هم نمی‌کنید، از خاک ساخته شده‌اند. آیا می‌توانید بعضی از آن‌ها را کشف کنید؟

علم و زندگی

ارگ بم، از بزرگ‌ترین بناهای خاکی جهان است. عکس و اطلاعاتی درباره‌ی این بنای تاریخی تهیّه کنید و در کلاس به بقیّه نشان دهیید. **فیلم**

نکته‌ی تاریخی

با خاک بسازید
حسین و سلمان روی لباس خود پیش‌بند می‌پوشند. سپس روی خاکِ نرم کم‌کم آب می‌ریزند و مالش می‌دهند تا مقداری گل سفت درست شود. آن‌ها با گل چیزهای گوناگونی می‌سازند.

شما هم گل درست کنید و با آن چیزهایی را که دوست دارید بسازید.

پس از گل بازی دستهای خود را با آب و صابون بشویید.

سفال‌گری
در برخی از شهرها و روستاهای کشور ما، شغل افراد زیادی سفال‌گری است. درباره‌ی چگونگی کار سفال‌گرها اطلاعاتی از بزرگ‌ترها به دست آورید. **فیلم**

فندق
می‌خواهد بداند
زمین از چه
ساخته شده؟

١٥

دراطraf ما هوا وجود دارد.

همهی ما از هوای اطراف زمین، خانه‌ی بزرگمان، استفاده می‌کنیم.

با یک برگ کاغذ بادبزن بسازید و خود را باد بزنید.
از چه راه‌های دیگری می‌توانیم هوا را حس کنیم؟

هوا در انجام چه کارهایی به ما کمک می‌کند؟

آیا هوا به جانوران هم کمک می‌کند؟

استگاه فکر

آیا می‌دانید، جارو برقی چه طور کار می‌کند؟

علم و زندگی

هوا باید پاکیزه باشد.

چه چیزهای دیگری می‌شناسید که هوا را آلوده می‌کنند؟

بعضی بیماری‌ها از راه هوا منتقل می‌شوند.

بازی با هوا

۲ عدد سرنگ و مقداری لوله‌ی پلاستیکی شفاف تهیّه کنید و مانند شکل آن‌ها را به هم وصل کنید.

دسته‌ی سرنگ سمت راست را به داخل فشار دهید.

چه اتفاقی می‌افتد؟ چرا؟

داخل
بادکنک چه
چیزی قایم
شده؟

کجا گرم تر است؟

یک بطری پلاستیکی پر از آب را به شکل آدمک نقاشی کنید و در جایخی یخچال بگذارید تا به طور کامل یخ بزند. وقتی آب به اندازه‌ی کافی سرد شود، آدمک یخ می‌زند.

آدم برفی و آدمک یخی در کدام محل دیرتر آب می‌شوند؟

آدم برفی و آدمک یخی در سایه زودتر
آب می‌شوند یا آفتاب؟

آداب و مهارت‌های زندگی

شما دوست دارید در کدام محیط از دو تصویر بالا زندگی کنید. چرا؟

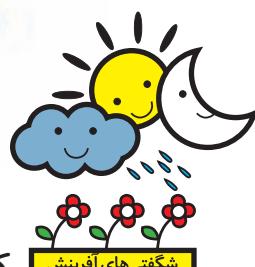
اجازه دهید بچه‌ها بطری یخ را آن طور که دوست دارند تزیین کنند.

کدام لباس مناسب است؟

علی و زهرا می خواهند آدم برفی درست کنند.
کدام پوشاش (لباس، کفشهای سرد مناسب‌تر است؟

کدام شتر در جای سردتری زندگی می‌کند؟

شگفتی‌های خلقت می‌تواند زمینه‌ساز تفکر و خداجویی، پیش باشد.

ایران منطقه‌های گرم و سرد دارد!

عکس‌های سه منطقه‌ی متفاوت ایران را در زمستان مشاهده می‌کنید. **فیلم**
آدم برفی و آدمک یخی به کدام منطقه سفر کنند تا آب نشوند؟

هر گروه آدمک یخی خود را در جای متفاوتی در مدرسه می‌گذارد. پیش‌بینی کنید در کجا یخ زودتر آب می‌شود؟

اجازه دهید دانش‌آموزان بیرون از کلاس درس در مکان‌های متفاوت مدرسه آزمایش کنند.

کدام رنگ مناسب است؟

آزمایش کنید.

در آفتاب، مقوای تیره زودتر گرم می‌شود یا
مقوای روشن؟

اگر بخواهید برای آدمک یخی خود لباس
تهیه کنید، چه رنگی را انتخاب می‌کنید؟
چرا؟

در گذشته در فصل سرما یخ را زیر زمین انبار می‌کردند تا در تابستان استفاده کنند.
به این محل‌های انبار یخ، «یخچال» می‌گفتند.

شرح کاربرد ساده‌ی اصول علمی در زندگی گذشتگان، کودکان را به فرهنگ و تمدن پیشینیان علاقه‌مند می‌سازد.

همه‌ی چیزها به یک اندازه گرم نیستند!

آدمک یخی و آدم برفی چه
خوردنی‌ها و نوشیدنی‌هایی
را دوست ندارند؟
ایستگاه فکر
چه خوراکی‌هایی را گرم یا سرد
می‌خورید؟
در یک روز سرد زمستانی چه خوردنی و
نوشیدنی‌ای مناسب تر است؟

همراه یک بزرگ‌تر شمعی را روشن کنید. گرمای قسمت‌های
مختلف شمع و نور آن را مشاهده کنید.
مراقب باشید چون یک شعله‌ی کوچک می‌تواند باعث آتش‌سوزی
بزرگی شود.

بیرون از کلاس

از گرمای اتو چه استفاده‌ای می‌شود؟

در قدیم از اتوهای زغالی استفاده می‌شد. این اتوها با زغال گرم می‌شد.

به کمک عکس یا فیلم و یا نمونه‌های موجود، دانش آموزان می‌توانند پیشرفت فناوری را احساس کنند.

چگونه می‌توانیم محیط خود را گرم کنیم؟

در گذشته، در بیشتر جاهای ایران از کرسی برای گرم شدن استفاده می‌شد.

امروزه برای گرم کردن مکان‌ها از وسیله‌های گوناگون استفاده می‌شود.
شما برای گرم کردن کلاس و خانه‌ی خود از چه وسیله‌ای استفاده می‌کنید؟

با دانش آموزان درباره‌ی مقایسه وسیله‌های گرم کننده‌ی گوناگون و استفاده مناسب از هر کدام گفت و گو کنید.

از گرما نگهداری کنیم.

در این تصویرها چند راه استفاده‌ی درست از گرمانشان داده شده است. درباره‌ی این راه‌ها با یک دیگر گفت و گو کنید.

ایستگاه فکر

از چه راه‌هایی می‌توانیم از به هدر رفتن گرما در کلاس جلوگیری کنیم؟ در خانه چه طور؟

استفاده از بخاری گازی و نفتی بدون دودکش مناسب، در محیط درسته، بسیار خطرناک است و باعث مرگ می‌شود.

هشدار

اجازه دهید دانش‌آموزان پیشنهادهای خود را درباره‌ی استفاده‌ی درست از گرما اجرا کنند.

از گرما چه استفاده‌هایی می‌شود؟

از گرما برای پختن غذا استفاده می‌شود.
در منزل شما از گرما چه استفاده‌های دیگری می‌شود؟

فیلم

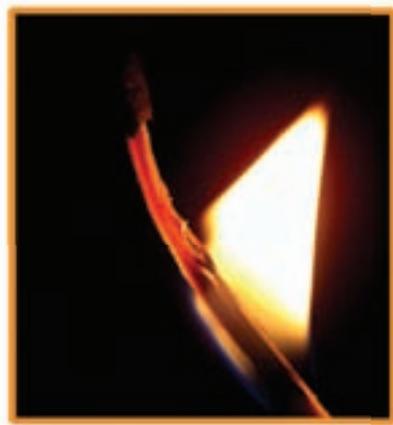

اگر آدم برفی یا آدمک یخی یکی از این کارها را انجام دهند
چه می‌شود؟!

بعضی والدین می‌توانند در کلاس حضور یابند و درباره‌ی استفاده از گرما در شغل خود توضیح دهند.

در هر ردیف سه شکل وجود دارد. کدام یک از بقیه گرمتر است؟

در کدام یک به همراه گرما نور تولید می‌شود؟

خانه‌ی یخی
فندق
کجا رفت؟

۱۲

از خانه تا مدرسه

دانشآموزان از روی پل عابر می‌گذرند تا به مدرسه بروند.

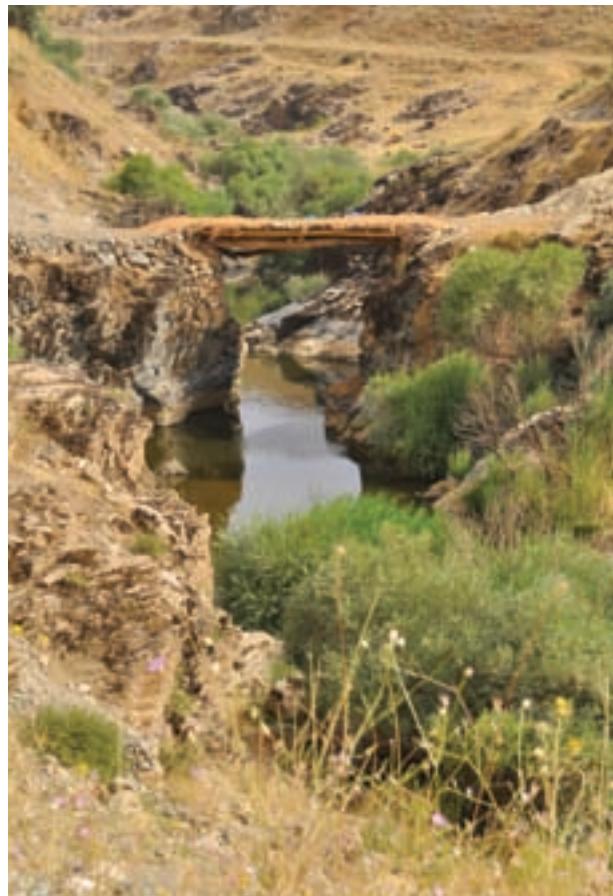

چرا برای عبور از خیابان حتماً از پل عابر استفاده می‌کنید؟

گفتوگو کنید

در راه خانه تا مدرسه چه چیزهایی را در حال حرکت دیدید؟

ایران کشور بزرگی است. همه‌ی بچه‌های ایران مثل هم به مدرسه نمی‌روند.

گفت و گو کنید

در کلاس شما هر یک از بچه‌ها چگونه به مدرسه می‌آیند؟

حرکت در جاده‌های کوهستانی

مجید و هم‌کلاسی‌هایش برای رفتن به مدرسه باید در جاده‌های کوهستانی و شیب‌دار حرکت کنند.

مسیر طاهره و دوستانش تا مدرسه صاف و بدون شیب است.

هر رفتن و برگشتن روی کدام مسیر آسان‌تر است؟

مسیر آمدن شما به مدرسه به کدام شیبه‌تر است؟

حرکت روی برف و یخ

دانشآموزان روی برف به دقّت حرکت می‌کنند و مراقب‌اند تا سُر نخورند.
آیا تا به حال روی برف‌های یخ‌زده حرکت کرده‌اید؟ چه مراقبت‌هایی لازم است؟

برای این که آدم‌ها و خودروها روی برف و یخ سُر نخورند چه کارهایی انجام می‌شود؟

توجه کنید که در بعضی مناطق کشورمان ممکن است دانشآموزان برف ندیده باشند.

آزمایش کنید

حرکت روی کدام سطح آسان است؟

چند کتاب را روی هم بگذارید. یک کش حلقه‌ای را از میان کتاب‌ها عبور دهید و نخی را به کش بندید. کتاب‌ها را روی روزنامه، نایلون، موکت و ... حرکت دهید و طول کش را مقایسه کنید.

چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

چرخ حرکت را آسان می‌کند.

چرخ در انجام خیلی از کارها به ما کمک می‌کند.

به اطراف خود دقت کنید و بگویید از چرخ چه استفاده‌های دیگری می‌کنیم؟

آزمایش کنید

اگر در آزمایش صفحه‌ی قبل کتاب‌ها را روی چند
مداد حرکت دهید چه اتفاقی می‌افتد؟

حرکت در کدام حالت آسان‌تر است؟

علی و دوستش کشی را به ماشین اسباب‌بازی بسته‌اند. یک بار آن را با چرخ و بار دیگر بدون چرخ روی میز می‌کشند. حرکت در کدام حالت آسان‌تر است؟ شما هم آزمایش کنید.

استفاده از کدام یک به پاکیزگی هوا کمک می‌کند؟

ایستگاه فکر

به گسترش فرهنگ استفاده از وسایل نقلیه‌ی بدون آلودگی بیندیشیم.

زندگی با کدام آسان‌تر است؟

آیا این وسایل بدون حرکت
کردن می‌توانند به ما کمک
کنند؟

در خانه‌ی شما کدام وسیله‌ها با حرکت کردن به ما کمک می‌کنند و کارهارا آسان
می‌نمایند؟

به فرزند خود کمک کنید تا وسایلی را که در خانه با ایجاد حرکت به ما کمک می‌کنند، شناسایی کنند.

شکل‌های زیر وسایلی را نشان می‌دهند که مردم از قدیم تا الان با آن‌ها از جایی به جای دیگر می‌رفتند. شما داستان تغییر آن‌ها از قدیم تا امروز را بگویید.

حرکت در خشکی:

حرکت در آب:

حرکت در هوا:

جمع‌آوری اطلاعات

آیا می‌دانید برای رفتن به کره‌ی ماه از چه وسیله‌ای استفاده می‌شود؟

علی و دوستش با خودرو به دبستان می‌روند. پدر او در حال خداحافظی است.

وقتی خودرو به راه می‌افتد پدر علی او را در حال حرکت می‌بیند.
آیا دوست علی که کنار او نشسته است هم او را در حال حرکت می‌بیند؟

فرفره یا بادبادک بسازید. ساخته‌های خود را به مدرسه بیاورید و **فلم** نمایشگاه برپا کنید.

بیرون از کلاس

جهت حرکت

در شکل‌های زیر حرکت به کدام جهت است؟

آیا فندق
راه بهتری برای
بردن وسایلش
پیدا می‌کند؟

آهنربای من

۱۳

من یک آهنربا دارم. با آهنربا کارهای جالبی می‌شود انجام داد.

مراقب باشید آهنربا را کنار تلویزیون، رایانه، تلفن همراه و کارت پول نگذارید.

هر دانشآموز باید یک آهنربا داشته باشد تا در فعالیت‌ها شخصاً تجربه کند. در اختیار فرزند خود یک آهنربا قرار دهید.

آهن ربای عجیب من

یک روز وقتی داشتم با آهن ربایم بازی می کردم فهمیدم که بعضی چیزها به آهن ربا می چسبند و به بعضی چیزها نمی چسبند.

شما هم با آهن ربای خود چیزهایی را که به آن می چسبند پیدا کنید و با هم کلاسی های خود در مورد آن گفت و گو کنید.

امروز همه‌ی بچه‌ها آهنربای خود را به کلاس آورده‌اند.

فهمیدیم که آهنرباهای به شکل‌های متفاوتی ساخته می‌شوند.

مسابقه و بازی با آهنربا

بچه‌ها می‌خواهند بدانند قوی‌ترین آهنربا مال چه کسی است؟ من هم در مسابقه شرکت کردم.

گاهی با دوستانم با آهنربا بازی می‌کنیم.

امروز کشف کردم که آهن ربا از پشت کاغذ، گیره‌ی کاغذ را جذب می‌کند. **فیلم**
شما هم همین آزمایش را با چیزهایی مثل کاغذ، مقوا، صفحه‌ی چوبی، نایلونی و شیشه انجام دهید.

با استفاده از این خاصیّت می‌توانید در خانه یک نمایش علمی راه بیندازید.

علی و امیرحسین می‌خواهند گیره‌ها را از درون این بطری آب خارج کنند شما چه راههایی را پیشنهاد می‌کنید؟

استفاده های آهن ربا

امروز هر کدام از بچه ها یک استفاده از آهن ربا را برای بقیه می گوید.

قطب نما و قبله نما از آهن ربا درست شده اند. از آن ها چه استفاده های می شود؟ **فیلم**

چگونه می توانید نشان دهید که عقربه‌ی قبله نما آهن ربا است.

آیا می دانید تمام وسایل برقی که می چرخند آهن ربا دارند؟ چرخ گوشت یکی از این وسایل است. چند وسیله‌ی دیگر را شما بگویید.

امروز وقتی با آهنرباها بازی می‌کردم
فهمیدم که آهنرباها گاهی یکدیگر
را جذب می‌کنند و گاهی... .

فیلم

شما هم آزمایش کنید تا کشف کنید.

ایستگاه فکر

آیا قدرت آهنربا در همه‌ی قسمت‌هایش یکسان است؟
چگونه می‌توانیم بفهمیم کدام قسمت آهنربا قوی‌تر است؟

فندق
چه طور
کلیدش را پیدا
کند؟

هدف از آزمایش بالای صفحه آموزش نام گذاری قطب‌های آهنربا نیست.

از گذشته تا آینده

۱۴

در زمان‌های قدیم، آدم‌ها برای روشن کردن خانه‌های خود در شب، آتش روشن می‌کردند.

به نظر شما، آن‌ها با چه مشکلاتی روبرو بودند؟

ایستگاه فکر

وسایل روشنایی از گذشته تا امروز خیلی تغییر کرده‌اند.

در مورد هر وسیله‌ی روشنایی که نمی‌شناسید، از بزرگ‌ترها سؤال کنید و برای هم‌کلاسی‌های خود توضیح دهید.

علم و زندگی

بیرون از کلاس

یک وسیله روشنایی بسازیم
بچه‌ها با کمک این وسایل شمع ساخته‌اند.

شما هم با کمک یکی از بزرگ‌ترهای خود در خانه شمع بسازید. سپس شمع خود را تزیین کنید و به کلاس بیاورید و به همراه دانش‌آموزان دیگر یک نمایشگاه تشکیل دهید.

فعالیت ساختن شمع یک فعالیت مشارکتی داخل خانه است که با کمک پدر و مادر و با رعایت نکات ایمنی انجام می‌شود.

وقتی برق خانه‌ی شما قطع می‌شود، از چه وسیله‌ی روشنایی در خانه‌ی خود استفاده می‌کنید؟

اولین لامپ الکتریکی حدود ۲۰۰ سال پیش، با استفاده از یک حباب شیشه‌ای خالی از هوا و یک سیم بسیار باریک ساخته شد.

چرا وسایل روشنایی از گذشته تا امروز این قدر تغییر کردند؟
به نظر شما، آیا وسایل روشنایی باز هم تغییر خواهند کرد؟
سعی کنید درباره‌ی وسایل روشنایی در آینده یک فکر جدید ارائه کنید.

فندق
درباره‌ی وسایل
روشنایی چه
می‌داند؟

محلان محترم و اولیاًی کرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را درباره مطلب
این کتاب از طریق نامه بخشی تهران - صندوق پستی ۴۶۲ ۱۵۸۵۵ - کرد و در می بروند و یا پیام نکارند Email :
talif@talif.sch.ir رسال نمایند.

دفتر ناصری زی و تایپ کتاب این سی